Lietas Nr. C13026114
Lietas arhīva Nr. C-0261-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Dobelē, 2014.gada 10.maijā

Dobeles rajona tiesa tiesnese R.Krasovska,

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

Prasības pieteikumā norādīts, 2004.gada 21.oktobrī atbildētājai piedzimusi meita /pers. D/, kuras tēvs ir prasītājs. Minēto faktu pierāda 2012.gada 11.septembrī izsniegtā /pers. D/ dzimšanas apliecība nr. /apliecības numurs/. 2013.gada 20.martā Dobeles novada bāriņtiesas locekle /pers. E/ ar vienpersonisku lēmumu Nr. 1-6/42 pārtrauca aizgādības tiesības atbildētājai pār nepilngadīgajiem bērniem, tai skaitā, pret meitu /pers. D/. Kopš minētā laika meita /pers.D/ dzīvo sava tēva- prasītāja ģimenē un atrodas pilnīgā viņa apgādībā. Atbildētāja ne reizi kopš bērns dzīvo pie tēva, nav sniegusi nedz morālu, nedz materiālu atbalstu bērna audzināšanā, izglītošanā un ikdienas vajadzību nodrošināšanā, par bērnu nav interesējusies.

Normatīvais akts, ar kuru prasība pamatota- Civillikuma 177., 179.p., MK 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam."

Pamatojoties uz minēto, prasītājs lūdz tiesu piedzīt uzturlīdzekļus no atbildētāja par labu prasītājam meitas /pers. D/ uzturam EUR 96,00 apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā noteikts MK 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam". Noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Atbildētājas paskaidrojumi tiesas noteiktajā termiņā tiesā nav saņemti.

Lieta tika izskatīta rakstveida procesā, jo neviena no pusēm neizteica lūgumu par uzklausīšanu tiesas sēdē. Atbildētājai nosūtītais prasības pieteikums saņemts atpakaļ tiesā ar norādi- beidzies glabāšanas laiks.

Atbildētājam par lietas izskatīšanu rakstveida procesā paziņots, ko apliecina lietas uzziņas (lietas 1., 2.lapas). Nosūtītais paziņojums par lietas skatīšanu rakstveida procesā tiesā atpakaļ nav saņemts, kas norāda, ka par celto prasību un lietas skatīšanas rakstveida procesā datumu atbildētājai bija zināms.

Pārbaudot Personu datu pārlūkā pieejamo informāciju konstatēts, ka atbildētājas deklarētā dzīves vieta ir /adrese//, uz kurieni arī sūtīti tiesas dokumenti.

MOTĪVU DAĻA

Tiesa, pārbaudījusi rakstiskos pierādījumus lietā, dzimšanas apliecību Nr. /numurs/, kas apliecina, ka atbildētāja ir nepilngadīgās /pers. D/, personas kods /personas kods/, māte (lietas 9.lapa) uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

11.02.2014. Dobeles novada pašvaldības izziņa Nr. 2.15./125 apliecina, ka prasītāja dzīvesvieta deklarēta //adrese/ (lietas 10.lapa), turpat deklarēta arī nepilngadīgās /pers. D/ dzīvesvieta (lietas 11.lapa).

Saskaņā ar Dobeles novada bāriņtiesas 03.04.2013. Lēmumu Nr. 1-6/49 nolemts atbildētājai neatjaunot pārtrauktās aizgādības tiesības pār nepilngadīgajiem bērniem, tai skaitā meitu /pers. D/ (lietas 12.-16.lapas).

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošināt garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses

un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Saskaņā ar minētā panta otro daļu, pienākums gādāt par bērnu uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Katra vecāka pienākums ir dot bērnam minimālo uzturlīdzekļu apjomu neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa. Atbildētājas nevēlēšanās uzturēt savu bērnu nevar būt par iemeslu viņas atbrīvošanai no mātes pienākumu pildīšanas un līdzekļu gādāšanas sava bērna uzturam.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina viņa pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Katra vecāka pienākums ir dot bērnam minimālo uzturlīdzekļu apjomu neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa. Atbildētāja ir darbaspējīgā vecumā, tiesas rīcībā ziņu par viņas darbaspēju zudumu nav.

Tiesa uzskata, ka prasītāja celtā prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr. 37 nosacījumiem par minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa jānodrošina katram savam bērnam, ir apmierināma un šajā konkrētajā gadījumā ievērojot to, ka meita /pers.D/ patlaban sasniegusi 9 gada vecumu, viņai nosakāms uzturlīdzekļu apjoms 30 % apmērā no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Līdz ar to, uzturlīdzekļu apmēru bērna uzturam ir nosakāms piedzīt Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumu Nr. 37 noteiktajā apmērā un kārtībā. Ņemot vērā to, ka uz šo brīdi Latvijas Republikā noteiktā minimālā darba alga ir EUR 320, no atbildētāja piedzenami bērna uzturēšanai EUR 96 ik mēnesi, sākot no 2014.gada 11.februāra.

Uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama no brīža, kad prasītāja cēlusi prasību tiesā, tas ir, no 2014.gada 11.februāra.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk CPL) 42.panta pirmās daļas noteikumiem tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai daļai. Šajā gadījumā valsts nodeva aprēķināma saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunkta un CPL 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem. Ievērojot to, ka uzturlīdzekļu maksājumu kopsumma par vienu gadu sastāda EUR 1152 no atbildētāja piedzenama valsts nodeva valsts ienākumos EUR 172,80 apmērā, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 6,28 apmērā.

Atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei attiecībā par valsts nodevas piedziņu, termiņš nosakām 10 dienas no brīža, kad spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, sprieduma izpildi par uzturlīdzekļu piedziņu noteikt – nekavējoties.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37, Civilprocesa likuma 8., 97., 34. pantiem, 42.panta pirmo daļu, 193., 199., 204.^{1}, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.^{25},pantu tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļu**s EUR 96 (deviņdesmit seši *euro)*** (Ls 67,47)ik mēnesi /pers. D/, personas kods /personas kods/, **uzturam, bet ne mazāk par minimālo uzturlīdzekļu apmēru** saskaņā ar 2013.gada 10.februāra Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 37, sākot no 2014.gada 11.februāra līdz bērna pilngadībai.

Mainoties minimālās darba algas apmēram uzturlīdzekļu apmērs mainās proporcionāli minimālās darba algas apmēram.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu **EUR 172,80** (viens simts septiņdesmit divi *euro* 80 centi)(Ls 121,44)apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **EUR 6,28** (seši *euro* 28 centi)(Ls 4,40)apmērā.

Daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu un valsts nodevas piedziņu noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumus apliecinošus dokumentus iesniegt Dobeles rajona tiesā.

Daļā par uzturlīdzekļu piedziņu spriedums izpildāms nekavējoties.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2014.gada 10.maija, Zemgales apgabaltiesā apelācijas sūdzību iesniedzot Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese R.Krasovska